

Zed'

18. února 2022, 8. repríza

Muž, 22 let, student filmové vědy

V HaDivadle jsem dneska poprvé. Co se vztahu ke kultuře obecně týče, tak umění jsem během covidu vnímal na denní bázi, zejména filmy a muziku. Do kina chodím v průměru jednou týdně. Ale jak začal covid, tak se to pro mě utlo úplně a od té doby jsem snad v divadle vůbec nebyl.

V DEN PŘEDSTAVENÍ:

Jak ses cítil před představením?

Já jsem byl popravdě celkem unavený, protože jsem měl šest hodin školy, což je pro mě strašně moc. Obvykle si, pokud jde o filmy nebo i o divadlo, nečtu předem anotace a chodím do toho díla úplně naslepo, takže jsem neměl ani žádnou představu nebo nějaký predikce, co to vlastně bude. Přečetl jsem si opravdu jenom název, místo a čas. Vše ostatní jsem nechal na tom, až to přijde. Upřímně mi to takhle poměrně vyhovuje, přijít jako nepopsaný list.

Jaké jsou tvé bezprostřední dojmy po představení?

Můj recepční rámec byl ovlivněný tím, že jsem byl na dramaturgickém úvodu, takže jsem věděl, že se tam bude nějak pracovat se světlem a tmou. Musím říct, že popravdě, když tam byla poprvé ta tma, tak pro mě bylo i rušivý, jak tam ta hlavní herečka mluvila, protože jsem si strašně užíval tu tmu, byl jsem ponořený do ty tmy a do toho, jak se tam vlastně objevovaly obrysy lidí v publiku a ozývaly se tam nějaký ty ruchy a to mluvený slovo mě vlastně strašně štvalo, přišlo mi to navíc, protože jsem se napojil na tu atmosféru a vůbec jsem ho nevnímal, vůbec nevím, co se říkalo. Treba pár vět jo, ale jinak jsem to vůbec nedokázal vnímat. Hrozně jsem si užíval tu situaci. Kvůli tomu jsem měl na začátku takový očekávání, že jako hmm, to se mi asi nebude moc líbit, že už když je tam takovejhle střet. Ale v konečném důsledku jsem si to celkem užil, protože mě bavilo, jak to tematizovalo tu zkušenost někoho, kdo je úplně izolované od okolního světa, od kontaktu s lidma, že se bude ztrácet za hranice mezi ním a tím okolním světem, protože podle fenomenologie, my máme to tělo, které nám zprostředkovává tenhle svět, díky kterému ten svět máme, tak mě bavilo, že když byla ta hlavní herečka jenom s tím světem a se zvířaty, tak jako by se jí už nejednou začala ztrácet ta hranice mezi tím, co vnímá a čím vnímá. A i jak tam třeba v jednu chvíli i říkala, že jí někdy přijde, že je jako mladej kluk, co kácí dřevo, a někdy je bezpohlavní bytost, tak to mi přišlo fakt super, že opravdu člověk, kterému se rozkládá vědomí, věřím, že by takhle uvažoval. O tom píše Deleuze, že člověk má ty subpersonální singularity, předosobnostní stavy, které ho řekněme utvářejí a které jsou dost rozdílné a které můžou v některých situacích vyjít najevo, třeba když se přestane člověk ovládat, tak to mi to připomnělo. V tu chvíli jsem si říkal, sakra, tohle je dobrý, tohle mě baví.

A taky se mi hrozně líbilo, že tam nebylo vůbec vysvětlené, proč a kde se vzala ta zed' a jak to

dopadlo. Protože to by mi to hrozně posralo upřímně. Mě tohle baví na Weinerovi, mém hodně oblíbeném expresionistovi, že u něj často taky to nebezpečí nebo to zlo, co se dostane do života těch jeho hlavních hrdinů, se objeví úplně zničehonic, náhodou. A není důležité proč, ale je důležité to, co cítí v důsledku toho. A to bylo i tady. Vlastně bylo úplně jedno, proč se tam ta zed' objevila, ale šlo o tu její zkušenost s tou zdi a jak se rozvíjela. A to mě opravdu bavilo, jak se jí rozkládalo vědomí, to mě už dlouhodobě baví, když se ukazují duševní nemoci a stavy, kdy je vědomí vychýlené.

A z toho dramaturgického úvodu se ti něco s představením spojovalo?

Ona tam hodně mluvila o nějakém feministickém rámci řekněme, a to je něco, co já jsem tam vlastně vůbec nevnímal. Vůbec jsem nepřemýšlel nad tím, že je to žena a že hraje roli. A u těch zvířat mi přišla zajímavá ta její úvaha, že se bála, že ztratí lidství. To je taky něco, co mně přijde zajímavý. Protože já vlastně nevím, co to vůbec znamená, to lidství, co nás dělá lidmi. Takže mi přijde zajímavý, že se člověk může dostat do stavu, kdy se bojí, že to ztratí, protože já nevím, pro mě je to něco hrozně abstraktního a často nad tím přemýšlím, co to znamená být člověkem. A nedokážu si vlastně představit to, jak to vypadá, když to ztratíš. Jestli se začneš chovat jak zvíře nebo... nevím.

Byly tam nějaké momenty, tematické nebo situační, které sis vztahoval ke svému osobnímu životu?

Ne, že bych si to nějak vyloženě napojil na vlastní osobní život, ale co se týče čistě mého prožitku, když dám stranou jakékoli teoretické rámce, tak to bylo něco, co jsem si fakt užíval. Ty subtilnější momenty než vyloženě ten příběh. Treba když tam byla ta tma, tak to přímo zasahovalo moje smysly, řekněme, ještě když se tam ozýval ten hluk, nic jsem neviděl, teď se mi tam začaly nějak formovat siluety různých lidí... tak tohle pro mě byla silná zkušenost. Ale spíš než nějaká interpretační, tak somatická, smyslová, senzuační.

DEN PO PŘEDSTAVENÍ:

Co se u tebe změnilo oproti dojmům včerejšího večera?

Popravdě se toho mnoho nezměnilo. Představení jsem si užíval zejména včera, když se zrovna odehrávalo. Nemohu říci, že by ve mně v průběhu včerejší noci či dnešního dne nějak výrazně rezonovalo. Mokrát jsem se k němu v myšlenkách nevrátil. Na stranu druhou mohu říci, že mám chuť si v nadcházejících týdnech do divadla opět zajít. Došlo mi, že jsem se v předchozích měsících

zbytečně ochuzoval o zajímavé zážitky. Včera jsem šel na konkrétní divadelní hru, teď mám chuť navštěvovat divadelní hry obecně.

TÝDEN PO PŘEDSTAVENÍ:

Kdy sis na zážitek z představení v průběhu týdne vzpomněl?

Představení mi vytanulo na mysl zejména při dalších návštěvách HaDivadla v nadcházejícím týdnu – zážitek z něj jsem porovnával se zkušeností s divadelní hrou Woyzeck, která mě oslovila o poznání více. V širším časovém horizontu mi imprese z Woyzka tak trochu vytlačila Zed' z hlavy.

MĚSÍC PO PŘEDSTAVENÍ:

Změnil se tvůj dojem oproti původnímu? Pokud ano, jak?

Jelikož jsem byl takto systematicky dotazován na nějaké konkrétní umělecké dílo poprvé, k určité změně u mě došlo spíše na úrovni „přemýšlení nad přemýšlením o Zdi“, než „přemýšlení o Zdi“, a to díky autoreflexi odpovědi, které jsem ti již poskytl. Zkrátka se má pozornost od díla samotného přesunula k tomu, jak jsem o něm vlastně uvažoval. Proč jsem odpovídal tak, jak jsem odpovídal?

Zpracováno dle dialogu vedeného Kristýnou Businskou

